

הוסיפו סופרפוספאט לרפד!

בחודשים האחרונים הופיעו ב"ידיעות החברה החקלאית הגרמנית" (DLG) חמש רשימות, בהן מדובר על ההשפעה הטובה של סופרפוספאט שמוסיפים לרפד ברפתות ובסככות. מומחים שונים מבין החקלאים, הרופאים הווטרינאריים, ואנשי מחקר מצביעים על יתרונות תוספת הסופרפוספאט ומבליטים את הנקודות דלהלן:

1. הסופרפוספאט מייבש את האויר ברפת;
 2. הוא קושר את האמוניאק שבזבל ומפיל את הרית הרע;
 3. הסופרפוספאט מביא עמו חיסכון בחומרי רפד הודות לסגולות הייבוש וכושר הספיגה, בהן הוא מצטיין. לפי התצפיות שנערכו בשאלה זו יוצא שתוספת של 100 ק"ג סופרפוספאט (המחיר — כ־6 ל"י) מאפשרת חיסכון של 300 ק"ג קש (ז'), העולים כ־9 ל"י;
 4. הסופרפוספאט מזרז את התפרקותו של הזבל והוא מבשיל מוקדם יותר ומפורר יותר;
 5. הוא מצמצם את ההפסדים בחומרי הדישון, הכרוכים כרגיל בתהליך התפרקות הזבל, וכתוצאה מזה גדל ערכו של הזבל לכל ראש מבוגר ב־10% בקירוב;
 6. הסופרפוספאט, כשהוא מעורב בזבל האורגאני, פעילותו יעילה יותר, השפעתו בקרקע ממושכת יותר וכן מתרבה זמינותו;
 7. הזבל האורגאני המעורב בסופרפוספאט מביא לחיסכון ניכר בדשנים זרחניים, כי הוא מעלה את היבולים ב־10%—15, לעומת הדישון והזיבול לפי הנורמות הרגילות, כשזבל הסופרפוספאט ניתנים בנפרד.
- כתוצאה מהיתרונות הנ"ל אומד פרופ' פרוסטורפר מהמבורג את החיסכון לפרה ולשנה ב־150 ל"י. נוסף ליתרונות הכלכליים הנ"ל מייחסים גם סגולות תברואה חשובות לשיטה זו של תוספת סופרפוספאט לזבל. בגרמניה ובצרפת נערכו תצפיות וניסויים מדויקים בשנים 1954—1957, ומצאו שמקרי המאסטיס והפאנאריציום, וכן מקרי הקוקסידיוסיס בלולים, פחתו ב־90%, הודות לסגולה הבקטריצידי (ממיתה מתגים) של הסופרפוספאט.
- ממליצים לפזר כ־1/2 ק"ג סופרפוספאט לפרה וליום בעמדות הפרות ובתעלות הזבל (ברפתים), או אותה כמות לראש בשטח הסככה. בהניחנו שכמות הזבל הנוצרת ברפת (מחוץ לזבל שבחצרות) נעה סביב 10 מ"ק לפרה ולשנה, יכיל איפוא כל מטר מעוקב של זבל כ־18 ק"ג סופרפוספאט, וכל דונם קרקע שזיובל, כמקובל, ב־3—4 מ"ק זבל מעורב כזה, ידושן דרך אגב ב־54—72 ק"ג סופרפוספאט.
- בסככות שלנו בארץ יש ומייצרים כ־20 מ"ק זבל לפרה ולראש, לכן, כשנהיה מעוניינים להקנות לזבל את כל הסגולות הנ"ל במלואן יש להכפיל את מנות הסופרפוספאט ולפזר כ־1 ק"ג ליום ולראש.

נפר"המכבי, דצמבר 1959

ליקט והביא לדפוס
אריה בלדום

הזנת הפרות בתקופת היובש!

באוניברסיטת קורנל (ארה"ב) בוצעו ניסויים במשך שנתיים, שמטרתם היתה לברר השפעת ההזנה במזון מרוכו בתקופת היובש ("הכנה") על התנובה ונפיחות העטין לפני ההמלטה ואחריה.

שישים ושלוש פרות מ־4 גזעים חולקו לשלישיות למשך תקופת היובש, שארכה כ־8 שבועות; עמדו איפוא בניסויים 21 שלישיות. ההזנה בכל שלישיה נקבעה לפי תכנית דלהלן: פרה אחת ניוזנה במספוא גס בלבד — שחת טובה ותחמיץ. פרה שניה קיבלה בכל יום תוספת של 2.7 ק"ג מזון מרוכו והפרה השלישית שבכל שלישיה קיבלה 6.8 ק"ג מזון מרוכו, כתוספת למנת המספוא הגס הרגילה.

לאחר ההמלטה נהנו כל הפרות מטיפול והזנה שווים. הן ניוזנו בשחת טובה ובתחמיץ, ולמחרת יום ההמלטה הוגש להן מזון מרוכו כדי 4.5 ק"ג ליום ולראש. מנת המזון המרוכו הוגדלה מדי יום ביומו בחצי ק"ג בקירוב, עד שהגיעה למלואה בהתאם לייצור. מכאן ואילך הוגש במשך כל התקופה המזון המרוכו בהתאם לתנובות. נפיחות העטינים נמדדה על ידי שלושה עוזרים ביום ההמלטה וביום השביעי שלאחר ההמלטה.